

PLA CANVIEM PEL CLIMA 2030

Estratègia de Cultura de Sostenibilitat de Barcelona

Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Medi Ambient i Serveis Urbans
Ecologia Urbana

Ajuntament
de Barcelona

JUSTIFICACIÓ DEL PLA: PER QUÈ ENS CAL?

- Afrontar la crisi climàtica, i assolir els objectius planificats en diversos plans municipals (emergència climàtica, mobilitat, verd i biodiversitat, residus, aigua, etc.) requereix de diversos tipus de mesures, però el **paper actiu de la ciutadania és essencial**. Calen coneixements, canvis de valors, actituds, hàbits... **que també s'han de planificar i treballar**.
- És responsabilitat municipal ajudar a **construir cultura de sostenibilitat**, posant en circulació i a debat conceptes, paraules i valors emergents, i estimulants i recolzant iniciatives pioneres que siguin punta de llança en la transformació social.
- Tenim **deu anys clau**, reconeguts en totes les previsions com a ultimàtum, i en el difícil context del canvi climàtic i la pandèmia.

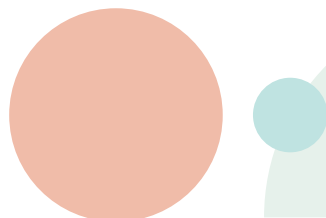
QUÈ ÉS LA CULTURA DE SOSTENIBILITAT?

És el conjunt de **coneixements, valors i pràctiques** que la ciutadania, tan individualment com col·lectivament, ha de desenvolupar **amb responsabilitat, racionalitat i creativitat** per afrontar les problemàtiques socioambientals, defensant els drets bàsics de les persones **dins dels límits ecològics del nostre planeta.**

Construir i estendre la cultura de la sostenibilitat és **repensar com vivim i innovar per trobar solucions** que millorin la qualitat de vida sense degradar el medi ambient i els recursos ni acumular problemes per al futur o per a altres llocs del món.

VIURE BÉ,
SENSE FER MALBÉ!

[Mira el vídeo!](#)

VISIÓ

A la Barcelona del 2030 la ciutadania és **corresponsable i coprotagonista de la transformació social necessària per fer front a la crisi global**, inclosa l'emergència climàtica, entén la dimensió del repte i té eines i gosadia per afrontar-lo.

MISSIÓ

El Pla vol **promoure canvis en la cultura dominant i ajudar a desenvolupar i estendre una nova cultura de sostenibilitat que intensifiqui l'acció climàtica a la ciutat de Barcelona.**

S'orienta a endegar i facilitar processos dirigits a **empoderar les persones** perquè participin **a imaginar** com millorar el seu entorn i a **fer-ho possible**, implicant-se en projectes de transformació social.

ABAST TEMPORAL

10 anys: 2021-2030

Tres períodes per programar i executar les accions:

- Curt termini: del 2021 al 2023
- Mig termini: del 2024 al 2027
- Llarg termini: del 2028 al 2030

ABAST TERRITORIAL

Municipi de Barcelona

(Amb la coordinació necessària amb administracions de caire supramunicipal per tal de poder-les fer efectives)

ABAST TEMÀTIC

Els àmbits recollits al **Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat** (previst de renovar al 2022)

- Biodiversitat
- Espai públic i mobilitat
- Qualitat ambiental i salut
- Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero
- Ús racional dels recursos
- Bon govern i responsabilitat social
- Benestar de les persones
- Progrés i desenvolupament
- Educació i acció ciutadana
- Resiliència i responsabilitat planetària

ESTRUCTURA DEL PLA

Visió i Missió

↳ 8 Objectius

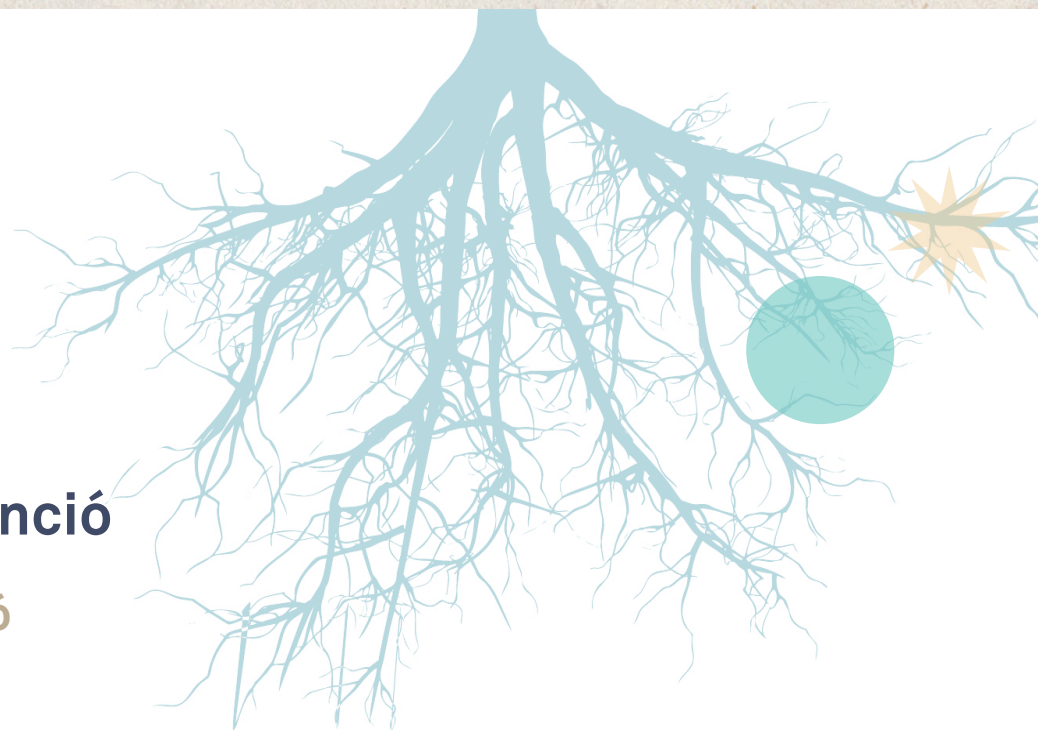
↳ 5 Àmbits d'intervenció

↳ 30 Línies d'acció
(entre els 5 àmbits)

↳ Accions per desplegar
les línies d'acció
(pendents de definir, s'han plantejat
alguns exemples)

↳ Instruments pel
deplegament:

Comunicació
Governança municipal
Seguiment i avaluació

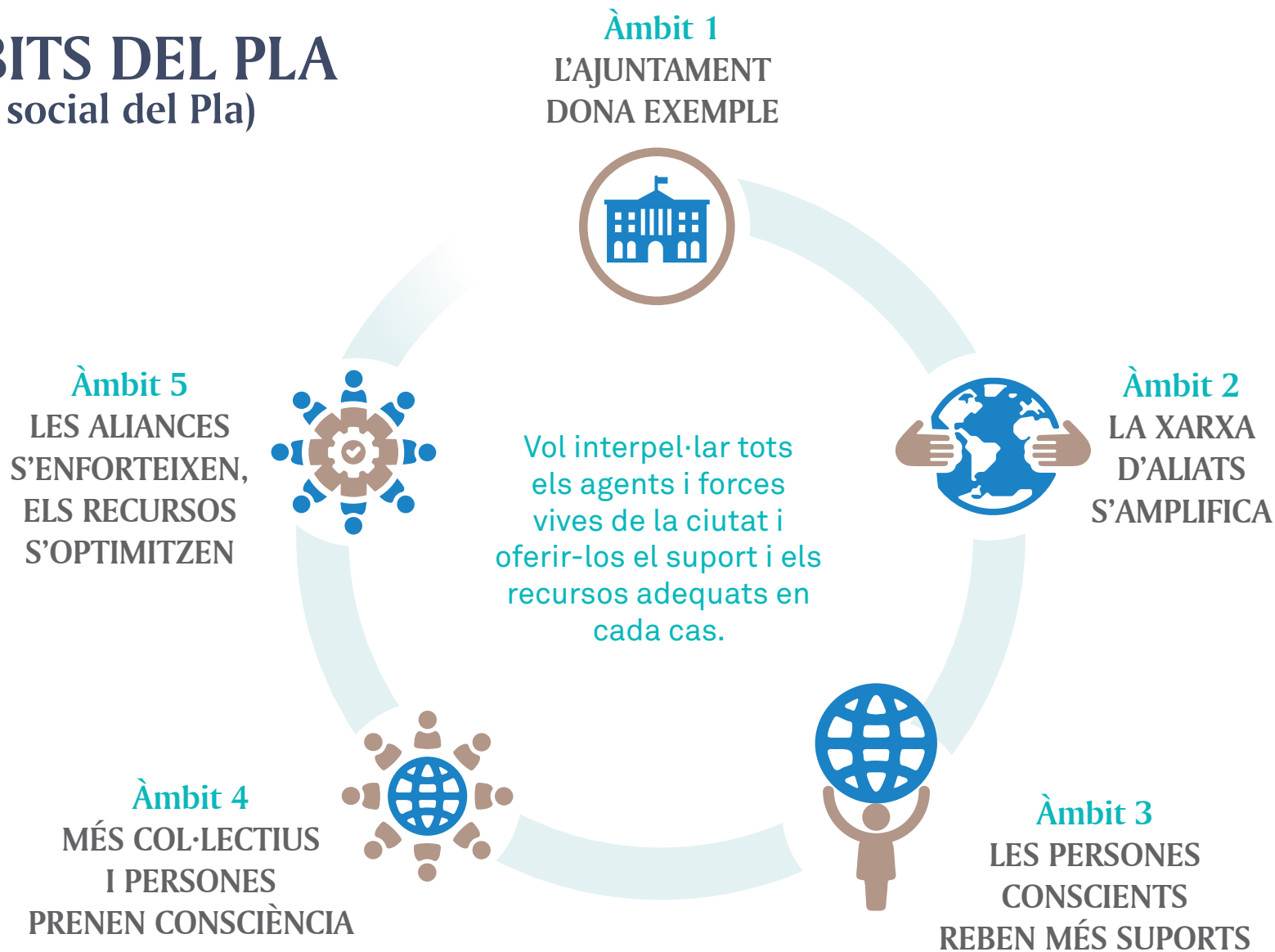
OBJECTIUS

- Incrementar significativament el coneixement social de la crisi global que viu el Planeta i de la **necessitat de nous valors i estils de vida** per afrontar-la i revertir-la
- Augmentar la **massa crítica d'agents i persones** de la ciutat compromeses amb la cultura de sostenibilitat i l'emergència climàtica
- Promoure **estils de vida sostenibles i descarbonitzats a les llars** i una relació més conscient i directa amb la natura
- Impregnar **la cultura i l'art** que es programen a la ciutat amb idees i continguts sobre crisi socioambiental i climàtica
- Consolidar **centres de referència** on es visualitzin oportunitats de canvi i **espais alternatius** on es concreti la transformació social a favor de la sostenibilitat
- Impulsar i **amplificar el treball dels agents "aliats"** de la xarxa Barcelona + Sostenible, enfortint la capacitat de les persones educadores i dinamitzadores del canvi cultural
- Consolidar l'educació per la sostenibilitat i l'acció climàtica en el conjunt de **centres educatius** de la ciutat
- Augmentar la **visibilitat de l'emergència climàtica en l'agenda municipal** (política, mediàtica, cultural, educativa), assegurant la **coherència** entre les polítiques de sostenibilitat i clima i les polítiques culturals i educatives

ÀMBITS DEL PLA

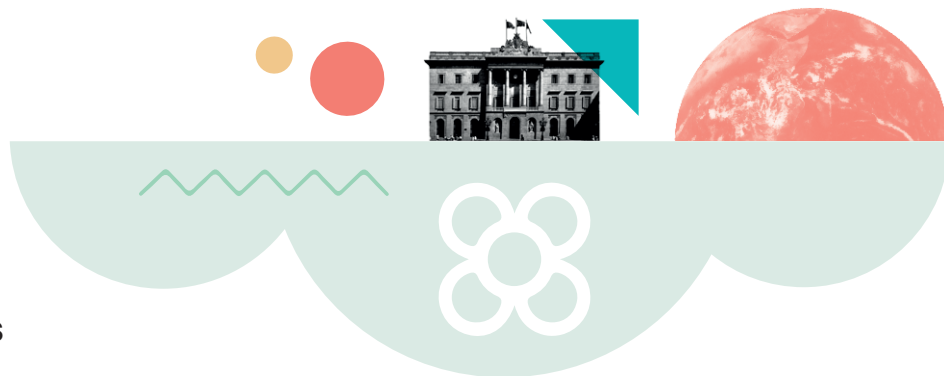
(Abast social del Pla)

ÀMBIT 1 ^{1/2} L'AJUNTAMENT DONA EXEMPLE

- **Línia 1.1.** Enfortir i multiplicar el Programa Ajuntament + Sostenible a través d'accions de comunicació i de formació
- **Línia 1.2.** Proporcionar el suport necessari a tots els actors involucrats en la compra i la contractació municipal per a consolidar-ne la seva ambientalització
- **Línia 1.3.** Enfortir el desplegament territorial del Programa A+S a totes les àrees i districtes de l'Ajuntament
- **Línia 1.4.** Promoure l'ambientalització d'espais i esdeveniments on es faciliti la difusió de les bones pràctiques de sostenibilitat implantades per l'ajuntament a la ciutadania. Convertir edificis i equipaments municipals en fars de sostenibilitat (edificis exemplificadors i models de referència).
- **Línia 1.5.** Vetllar pel desplegament de les accions d'emergència climàtica a dins de l'organització municipal
- **Línia 1.6.** Donar suport a les actuacions urbanístiques per tal que s'hi integrin els aspectes de sostenibilitat
- **Línia 1.7.** Fomentar la mobilitat sostenible entre els treballadors municipals

ÀMBIT 1 ^{2/2} L'AJUNTAMENT DONA EXEMPLE

Exemples d'accions

- Projecte Ajuntament neutre en carboni
- Acompanyar i donar suport als referents de sostenibilitat d'Àrees i districtes
- Fomentar els plans d'ambientalització d'esdeveniments municipals
- Suport i l'assessorament per a la introducció de criteris de sostenibilitat en projectes d'urbanització i edificació municipals
- Pla de Desplaçaments dels treballadors municipals que incorpori mesures des de la perspectiva ambiental

ÀMBIT 2 ^{1/3} LA XARXA D'ALIATS S'AMPLIFICA

- **Línia 2.1.** Enfortir el suport a les organitzacions compromeses
- **Línia 2.2.** Enfortir el suport a les Escoles compromeses
- **Línia 2.3.** Enfortir el suport a la xarxa d'equipaments culturals ambientals
- **Línia 2.4.** Facilitar la difusió i l'augment d'impacte de les iniciatives de les organitzacions compromeses
- **Línia 2.5.** Millorar les oportunitats de trobada i treball conjunt entre sectors diferents de la xarxa (escoles, associacions, empreses).

ÀMBIT 2 ^{2/3} LA XARXA D'ALIATS S'AMPLIFICA

- **Línia 2.6.** Estimular i promoure l'acció dels mateixos membres com a iniciatives transformadores del seu àmbit (efecte taca d'oli).
- **Línia 2.7.** Alimentar sinergies, cooperació i complicitats entre les organitzacions membres i altres grups innovadors
- **Línia 2.8.** Potenciar la cocreació i la participació dels agents compromesos per incidir en les polítiques i programes de sostenibilitat i clima ambiciosos
- **Línia 2.9.** Renovar el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat.

ÀMBIT 2 ^{3/3} LA XARXA D'ALIATS S'AMPLIFICA

Exemples d'accions

- Ampliar i escalar les subvencions per a projectes d'acció climàtica
- Enfortir el moviment associatiu ambientalista de Barcelona)
- Projecte Transformem els centres educatius en equipaments per la sostenibilitat i aprofitar-ho per seguir fomentant l'aprenentatge en l'àmbit de la sostenibilitat
- Programa Apropa't als parcs per a centres educatius
- Fer créixer la Xarxa d'Equipaments Ambientals de Barcelona (XEAB)
- Projectes compartits dels membres de la xarxa i que ajudin a visibilitzar l'acció conjunta
- Fer un hub de coneixement per visibilitzar el conjunt de les iniciatives d'organitzacions compromeses
- Renovar el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat a partir d'un gran debat ciutadà

ÀMBIT 3 ^{1/2}

LES PERSONES CONSCIENTS REBEN MÉS SUPORT

- **Línia 3.1.** Fomentar l'empoderament del jovent i la seva participació en iniciatives transformadores
- **Línia 3.2.** Fomentar l'empoderament de les famílies i la seva participació en iniciatives transformadores
- **Línia 3.3.** Donar visibilitat i suport a les persones compromeses amb la sostenibilitat en el seu àmbit professional
- **Línia 3.4.** Potenciar les experiències de ciència ciutadana i voluntariat
- **Línia 3.5.** Potenciar els equipaments culturals ambientals com a motor de generació de projectes transformadors als barris.

ÀMBIT 3 ^{2/2} LES PERSONES CONSCIENTS REBEN MÉS SUPORT

Exemples d'accions

- Promoure projectes de sostenibilitat i acció climàtica amb persones joves d'altres contextos formatius
- Projecte "A casa, Canviem pel Clima!" per capacitar un conjunt de famílies en la millora d'hàbits

- Organitzar fires de membres "productors" de la xarxa B+S obertes a la visita de la ciutadania
- Crear la Xarxa de Ciutadans i Ciutadanes compromesos pel Clima (Ciutadans + Sostenibles)
- Projecte "Espais lúdics familiars a la Natura":

- Crear el Centre d'interpretació d'energia i canvi climàtic
- Gran projecte de ciència ciutadana en relació amb el canvi climàtic
- Convertir els equipaments culturals ambientals en motors de canvi que generin i dinamitzin projectes transformadors dels barris

ÀMBIT 4 ^{1/2} MÉS COL·LECTIUS I PERSONES PRENEN CONSCIÈNCIA

- **Línia 4.1.** Consolidar un calendari d'esdeveniments de sostenibilitat al llarg de l'any, de manera coordinada amb agents corresponsables.
- **Línia 4.2.** Introduir criteris de sostenibilitat i acció climàtica en esdeveniments ciutadans, esportius, festes majors, equipaments culturals.
- **Línia 4.3.** Fer accions demostratives que actuïn com a fars de sostenibilitat
- **Línia 4.4.** Consolidar a la ciutat una programació cultural (arts escèniques, cinema, concerts, etc.) que convidi a reflexionar sobre la sostenibilitat
- **Línia 4.5.** Aprofitar les transformacions urbanes i de canvis de gestió de la ciutat (superilles, gestió de residus, naturalització de la ciutat, etc.) per estendre la cultura de sostenibilitat

ÀMBIT 4 ^{2/2} MÉS COL·LECTIUS I PERSONES PRENEN CONSCIÈNCIA

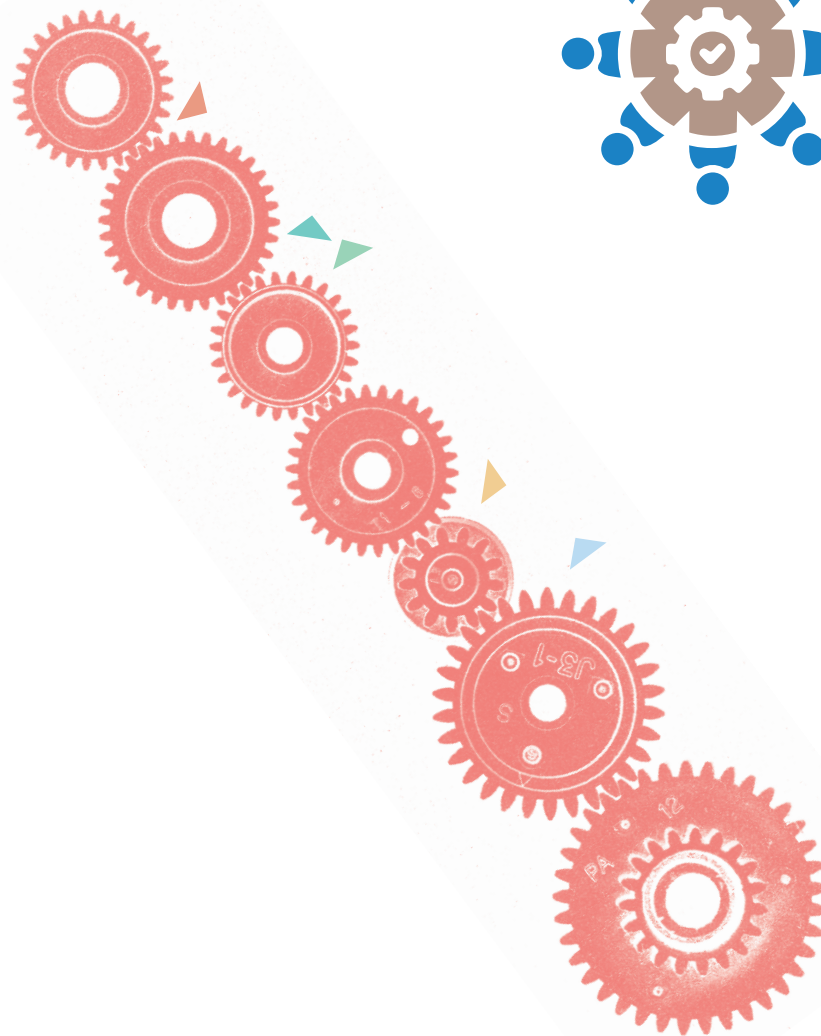
Exemples d'accions

- Consolidar el febrer com el 'mes de l'acció climàtica' als equipaments culturals de la ciutat
- Crear una nova línia de suport "Artistes pel Clima" per impulsar projectes sobre sostenibilitat i clima en diverses facetes de l'art
- Estimular, formar i acompanyar les entitats organitzadores d'esdeveniments a ambientalitzar els seus actes
- Oferir exemples de bones pràctiques en edificis i equipaments municipals
- Participar amb oferta de cultura de sostenibilitat en els festivals consolidats de la ciutat: Sonar, Biennial Paisatge, OpenHouse, etc.
- Aprofitar els processos participatius vinculats al disseny de les transformacions urbanes per difondre la cultura de sostenibilitat

ÀMBIT 5 ^{1/2} LES ALIANCES S'ENFORTEIXEN, ELS RECURSOS S'OPTIMITZEN

- **Línia 5.1.** Implicar els diferents col·lectius de la ciutat (universitats i recerca, moviments socials emergents, lleure organitzat, *Influencers ambientals*, etc.) en reptes i projectes conjunts
- **Línia 5.2.** Cercar i crear marcs estratègics de col·laboració estable a escala nacional (amb la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'AMB) i estatal
- **Línia 5.3.** Establir col·laboracions amb el sector privat per fer possible una acció cultural potent en l'àmbit de la sostenibilitat
- **Línia 5.4.** Implicació en l'acció cultural per la sostenibilitat en l'àmbit internacional.

ÀMBIT 5 ^{2/2}

LES ALIANCES S'ENFORTEIXEN, ELS RECURSOS S'OPTIMITZEN

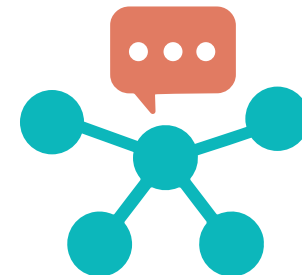

Exemples d'accions

- Signar convenis de col·laboració amb centres punters de recerca i pensament (CCCB, CSIC, universitats)
- Consolidar, un grup de treball estable amb la Generalitat, la Diputació de Barcelona i l'ÀMB que lideri i enforteixi el desplegament de la cultura de sostenibilitat en l'àmbit català
- Definir un marc jurídic i ètic que possibiliti el mecenatge de privats per donar suport a projectes de cultura de sostenibilitat
- Participar en projectes i esdeveniments europeus de cultura de sostenibilitat (Green New Deal-H2020, Next Generation EU, etc.)

INSTRUMENTS (transversals) PER AL DESPLEGAMENT DEL PLA

Eix 1. COMUNICACIÓ

- ➔ **Instrument 1.1.** Planificar la comunicació i el relat global de cultura de sostenibilitat, així com la comunicació específica de programes, projectes i equipaments
- ➔ **Instrument 1.2.** Millorar les eines de comunicació existents, i assajar amb nous instruments i canals emergents que permetin arribar a nous públics, incloent aliances amb influencers ambientals i juvenils
- ➔ **Instrument 1.3.** Enfortir la coordinació de la comunicació externa dels programes i projectes
- ➔ **Instrument 1.4.** Garantir que la informació de sostenibilitat i climàtica sigui accessible, atractiva, actualitzada i completa

- ➔ **Instrument 1.5.** Acordar col·laboracions estables amb professionals i mitjans de comunicació per enfortir la difusió de les idees i missatges sobre sostenibilitat

INSTRUMENTS (transversals) PER AL DESPLEGAMENT DEL PLA

Eix 2. GOVERNANÇA MUNICIPAL

- ➔ **Instrument 2.1.** Crear les aliances necessàries internes, dins de l'Ajuntament, per poder dur a terme el Pla (Cultura, Educació, Consum responsable, etc.)
- ➔ **Instrument 2.2.** Enfortir la relació amb el Consell de Medi Ambient i Sostenibilitat per fer el seguiment i la implantació del Pla
- ➔ **Instrument 2.3.** Establir un mecanisme estable de coordinació entre diferents administracions

INSTRUMENTS (transversals) PER AL DESPLEGAMENT DEL PLA

Eix 3. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

- ➔ **Instrument 3.1.** Incorporar l'avaluació en tots els programes, projectes i accions del Pla
- ➔ **Instrument 3.2.** Divulgar els resultats de les avaluacions dels programes i del conjunt del Pla
- ➔ **Instrument 3.3.** Fer un seguiment periòdic del grau de coneixement de la ciutadania sobre valors i hàbits relacionats amb la cultura de sostenibilitat

PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

OBJECTIUS

- **Validar** el marc estratègic i les línies d'acció del Pla (que es proposen de manera preliminar).
- **Plantejar** propostes d'accions que caldria incorporar al Pla (en la proposta preliminar de Pla hi ha exemples d'accions que poden servir d'inspiració).
- **Prioritzar** les accions que s'hagin considerat viables (tècnicament i econòmicament).

Tota la informació a:

<https://www.decidim.barcelona/processes/canviempelclima>

FASES

Fase 1 | Març 2020 – Març 2021
Diagnosi prèvia

Fase 2 | Maig – Juliol 2021
**Propostes d'accions
i validació del marc
estratègic**

Fase 3 | Setembre 2021
**Priorització de
les accions viables**

Fase 4 | Octubre 2021
Retorn de resultats

Fase 5 | Anys 2022-2030
Seguiment del pla

PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

INSTRUMENTS DE PARTICIPACIÓ

INSTITUCIONALS

- Nucli impulsor del Pla (integrat per diferents àrees de l'Ajuntament)
- Presentacions als responsables dels 4 vectors (energia, residus, verd i biodiversitat, aigua)
- Comissió de seguiment del procés participatiu (en el marc de la xarxa B+S)

TELEMÀTICS

- Plataforma DECIDIM
 - Validar el marc estratègic i les línies d'acció
 - Plantejar propostes d'accions
 - Prioritzar accions
- Qüestionari ciutadà (per detectar percepcions i recollir propostes d'accions)

SESSIONS (telemàtiques)

- 2 sessions amb personal de l'Ajuntament (2/6 i 17/6)
- 2 sessions amb membres de la xarxa B+S (15/6 i 29/6)
- Activitat formativa sobre la plataforma DECIDIM i el Pla (dirigida a ciutadania, La Fàbrica del Sol, 30/06)
- Altres sessions sectorials

PLA CANVIEM PEL CLIMA 2030

Estratègia de Cultura de Sostenibilitat de Barcelona

Tota la informació a:

<https://www.decidim.barcelona/processes/canviempelclima>

**Ajuntament
de Barcelona**